

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 7-8

Fylke: Nordland.

Tilleggsspørsmål nr.

Herad: Hol, Valberg, Borge
og Buksnes.

Emne: Skav. og Beit og Brom.

Bygdelag:

Oppskr. av: Signe Lorentzen,
Leknes i Lofoten.

Gard:

(adresse):

G.nr.

Br.nr.

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle. Delvis.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

På Vestvågøya omfattende herredene Hol, Valberg Borge og Buksnes er det lite skog og det har ikke vært kjent å bruke skav.

1) Derimot "å skjere beit", "å skjere ris" er kjent og nytta så seint som i 1920 åra.

Beit er toppene og side skuddene på bjørka.

2) Desuten er det brukt "å gå på løngauan" "å røske løng" "å røske lyng. Det var tyttebær og røsslyng.

3) Men det hjelpefor som mest ble brukt og ga mest av seg var "å reise itang fjæra". Det var å skjære tang og tare. Kutaren om våren var særlig ettertraktet for de hga melk i bøtta. Og kjyrne ble hårslette og fine men magre.

Til sauer å Hjeiter ble det mest brukt en slags blæretang, kaldt "slybortang".

Det er nå gått heilt av bruk, men i Valberg var det almindelig til i 1940

4) Å lauve er og blitt brukt endel. Det var Lauvet av bjørka. Det ble tørket på låve-golv og i skjåer.

5) Jeg har og hørt om at det er brukt å samle inn bregner -her kalt "jesje" - og fiske dm.

6) Min sviger-far f. 1872. fortalte at de brukte noe de kaldte for "moldfor" det var rota av bregner.

7) Og desuten en plante de kaldte for "Torten".

Hva slags plante det er, vet jeg ikke.

8) Og så er det fiske-av-fald som det har vært brukt mye av. Hoder og innmat av torsk om vinteren.

11821

Ja disse er de 8 sorter hjelpefor jeg vet om som er brukt i Lofoten.